

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

GAZETECİLİK

TV MAGAZİN HABERCİLİĞİ

Ankara, 2013

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. MAGAZİN HABERCİLİĞİ	3
1.1. Temel Magazin Bilgisi	4
1.2. Magazin Muhabirinin Nitelikleri ve Çalışma Koşulları	9
1.3. Magazin Servislerinin Yapısı	10
1.4. Haber Kaynakları.....	11
UYGULAMA FAALİYETİ	13
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	14
ÖĞRENME FAALİYETİ-2.....	15
2. MAGAZİN HABERİ İZLEME YÖNTEMLERİ	15
UYGULAMA FAALİYETİ	17
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	19
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	20
3. MAGAZİN HABERİ YAZMA TEKNİKLERİ	20
UYGULAMA FAALİYETİ	26
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	28
MODÜL DEĞERLENDİRME	29
CEVAP ANAHTARLARI.....	31
KAYNAKÇA.....	32

AÇIKLAMALAR

ALAN	Gazetecilik
DAL/MESLEK	TV Televizyon Muhabirliği
MODÜLÜN ADI	Magazin Haberciliği
MODÜLÜN TANIMI	Magazin haberi yapma ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/16
YETERLİK	Magazin haberi yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında belirlediğiniz konu ile ilgili haber görüntülerini çekebilecek, görüntülere uygun haber metni yazabilecek ve haberinin kurgusunu yapabileceksiniz. Amaçlar <ol style="list-style-type: none">1. Magazin haberciliği ile ilgili unsurları eksiksiz analiz edebileceksiniz.2. Alana özgü haber kaynaklarını sistematik bir şekilde takip edebileceksiniz.3. Farklı tekniklere göre magazin haberi yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Bilgisayar laboratuvarı, stüdyo ortamı Donanım: Bilgisayar, projeksiyon cihazı, TV, haber örnekleri, kurgu cihazı, VTR cihazı, imla kılavuzu
ÖLÇME VE DEĞERLERDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Kitle iletişim araçlarının kamusal faaliyetleri arasında yer alan eğlendirme ve bilgi verme işlevi, televizyon kuruluşlarında ön plana çıkmaktadır. Bu modülde ele alacağımız magazin haberciliği ve magazin haberleri, iki işlevin farklı bir şekilde yerine getirilmesi ile ilgilidir. Çünkü magazin haberlerinde eğlendirerek bilgi verme yöntemi tercih edilmektedir.

Magazin haberleri, sunuluşları ve içerikleri itibarı ile kamuoyunun ilgisini çekmekte ve toplumun büyük bir kesimi tarafından takip edilmektedir. Bu nedenle magazin haberleri ve bu haberleri temel alan magazin programları, televizyon yayınlarında oldukça fazla yer almaktadır. Magazin içerikli yayınların çok olması ve magazin programlarının toplum üzerindeki etkileri, özellikle etik değerler açısından çeşitli çevrelerde sürekli tartışılan bir konu olmaktadır.

Ülkemizde magazin haberleri denildiğinde ilk akla gelen haberler, ünlülerle ilgili haberler olsa da spordan politikaya, sanattan ekonomiye kadar pek çok olayda bir magazin boyutu mevcuttur.

Bu modül, sizlere magazin haberciliğiyle ilgili unsurları analiz etme, magazin haberi ile ilgili bilgi, belge ve görüntü toplama, magazin haberi yapma ile ilgili bilgi ve becerileri kazandırmayı amaçlamaktadır.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Magazin haberciliği ile ilgili unsurları eksiksiz analiz edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Medya takip merkezlerinin internet sitelerinden yararlanarak geçtiğiniz ayın magazin gündemini inceleyiniz.
- Magazin Gazetecileri Derneğinin çalışmalarıyla ilgili bir araştırma yapınız.

1. MAGAZİN HABERCİLİĞİ

Önce İngiltere’de denenerken daha sonraları ABD’ye ve diğer Avrupa ülkelerine yayılan magazin gazeteciliği, halka dönük gazetecilik anlayışının yaygınlaşmasıyla gelişmiştir denilebilir. Magazin gazeteciliği, 1830’lardan sonra halka yönelik çıkarılan gazetelerin uygulamalarındandır. Halka dönük gazeteciliğin iki önemli amacı vardır:

- İnsanın ilgisini çeken konuları işlemek
- Ucuza gazete satmak

Bir yandan okuyucuyu gazetelere yöneltmek için onların ilgisini çekebilecek konuları bulmak, diğer yandan ise ucuza gazete satarak okuyucunun almasını sağlamak için çeşitli yollar denenmiştir.

Bulvar veya diğer adıyla magazin gazeteciliği günümüz gazeteciliğinde yaygın olarak görülen gazetecilik türüdür. Türkiye’de ve pek çok ülkede magazin gazeteciliğinin örneklerine rastlamak olağandır. İnsanoğlunu bilgilendirmekten çok hoşça vakit geçirmesini amaçlayan magazin gazetelerinin izleyicisi, fikir gazetelerine oranla daha fazladır. Her eğitim düzeyine hitap edebildiğinden vakit geçirmek, oyalanmak için okunurlar.

Magazin haberciliğinde “infoteintment” denilen ve “eğlendirici bilgi” olarak adlandırılan haber türü benimsenmiştir. Bu tür habercilik, görsel malzeme kullanımına önem vermekte, duygusallığı da ön planda tutmaktadır. Bu konuda yapılan bir araştırmanın sonuçları oldukça ilginçtir. Buna göre televizyon gazetecileri, haber metninin oluşturulmasında kim, ne, ne zaman ve nerede sorularının yanıtlarını doğrudan verirlerken sunulan bu iletilerin izleyici tarafından anlamlı bir bütün hâline getirilmesinde gereksinim duyulan niçin ve neden sorularını yüzeysel olarak yanıtlamaktadırlar.

Magazin haberciliğinin amaçlarını, eğlendirirken bilgi vermek şeklinde özetleyebiliriz. Bu amaçla yaşanan dünyanın daha kolay algılanabilmesi için olaylar ve olguların sınıflandırılarak düşünülmesi, karmaşık bir yapının bütünü irdelemek yerine yapıyı temsil eden bir kişinin ele alınması gibi yöntemler denenmektedir.

Magazin haberciliğinde haber olabilecek her konu haber yapılarak yayımlanır. Bu yönden insanoğlunun hoşuna giden, onları düşünmeye yöneltmeyen haberler yanında çoğu kez yapay haberler de verilir. İnsanları oyalamak, modern yaşamın monoton ve sıkıcı düzeninden düş dünyasına götürmek, duygularına yönelmek için akla gelmedik yollar denenir.

Televizyon haber bültenlerinde magazin haberlerine siyaset ve ekonomi haberlerinden çok daha fazla süre verilir. Çünkü magazin, hayatın gerçeğidir. Çünkü magazin haberi demek tiraj ve reyting demektir. Seviyeli magazin haberleri, insanda hep pozitif etki bırakır. Magazin haberi okumak, magazin haberi izlemek, tıpkı çikolatadaki endorfin hormonu gibi insana mutluluk verir.

Günlük stresten bunalan insanların akşam evlerine gidince ekranda magazin haberi yayımlayan bültenleri izlemeyi tercih ettikleri bir gerçektir. Bu bağlamda bir haber yetkilisinin konuyla ilgili yorumu şu şekildedir:

“İzleyici, akşam yemeği saatinde üç önemli sorunun yanıtını istiyor: Yaşadığım kent ve evim güvenli mi? Eşim ve çocuklarım güvenli mi? Peki, geçen 24 saat içerisinde onların kendilerini daha iyi hissetmelerini sağlayacak neler oldu?”

1.1. Temel Magazin Bilgisi

Öncelikle büyük bir izler kitlesi olan magazin haberciliğiyle ilgili bazı kavramları açıklayalım:

Magazin: “Magazin” sözcüğü, köken olarak İspanyol Emeviler’den Fransızcaya alınan ve Arapça “mahazin” sözcüğünden gelmektedir. Mahazinin anlamı ise “mahzen”in çoğuluna ve “eşya depolanan yer”e karşılık gelmektedir. Fransızcada “dükkân” anlamına gelen sözcük, içinde birçok ürünün satıldığı yer olarak tanımlanmaktadır. Bununla birlikte kavramın içinde pek çok farklı bilginin yer aldığı yayın anlamında kullanımının temelinde de tanımın içeriğindeki anlamın yattığı söylenebilir. Magazin dergi anlamı kazanması “dükkân”a benzerliğinden ortaya çıkmış ve ilk kez İngiltere’de 1731 yılında Edward Cave’ in yayımladığı “Gentlman’s Magazine” ile kullanılmıştır. Türkiye’de Batılılaşmanın etkisiyle magazin kavramı ilk olarak dergide görülmüştür. Magazin; “çoğunluğu ilgilendirecek çeşitli konulardan renkli bir biçimde söz eden, bol resimli periyodik yayın” şeklinde tanımlanabilir.

Magazin haberciliği: Halkın çoğunluğunu ilgilendirecek çeşitli konulardan söz eden, bol resimli; genellikle sanat, eğlence ve spor dünyasında tanınmış kişilerle ilgili haber ve yorumların ele alındığı habercilik türüdür.

Magazin basını: Yazısı az, resmi bol, genellikle eğlence ve spor dünyasında tanınmış kişilerin yaşantılarıyla ilgili magazin haber ve yorumlarına yer veren yayınlardır.

Paparazi: İtalyanca bir kelime olan paparazzi, “sansasyona yol açabilecek bir hikâye için hakkında bıkmadan, usanmadan araştırma yapan muhabir ya da fotoğrafçı” anlamına gelmektedir.

Sansasyon: Basın dilinde sık sık kullanılan bu kelime, Fransızca “sensation” sözcüğünden gelmektedir. Sansasyon, pek çok kimse üzerinde uyandırılan kuvvetli heyecandır. Heyecanı en üst düzeye taşımak anlamını vermektedir.

Sansasyonel haber: Tirajı artırmak için yayımlanan heyecanlı haberdur.

Sansasyonel gazete: Düşüncelerinden çok duygularıyla harekete geçen orta sınıf insanlara seslenen, insanların düşünce tembelliklerinden yararlanarak yayını sürdürür gazete türüdür. Bu tür gazeteler, insanları zihinsel uğraşlardan çekip alır. İntihar, soygun, dolandırıcılık, hırsızlık gibi eylemler, cinsellik çerçevesindeki olaylar gazetenin genel içeriğini oluşturur.

Asparagas haber: Uydurulmuş, doğru olmayan, yalan haber anlamlarına gelmektedir. Halkın ilgisini çekecek nitelikte ve genellikle masa başında uydurulmuş haberler asparagas haber olarak nitelendirilir. Örneğin, sakallı doğan bir çocuğun dünyanın sonunun geldiğini söylemesini içeren “Kıyamet Çocuk” haberi ilgi çekmek için yayımlanmış gerçek dışı bir haberdur. Asparagas haberler, magazin haberciliğinde en fazla tartışılan konulardan biridir.

Son dönemlerde medyada hakim bir anlayış hâline gelen magazin eğilimi, haber bültenlerinde kendini iki şekilde göstermektedir. Bunlar, magazin haberi ve içeriği magazinleştirilmiş haberdur. Bu iki kavram, birbirinden tamamen bağımsız olmamakla birlikte aralarında farklar bulunan iki kavramdır. Magazin haberleri daha çok konuların olabildiğince kişilere dayandırılması, dramatik etki yaratılması, sansasyonelleştirilmesi şeklindedir. Haber bültenlerinde şarkıcıların, futbolcuların, mankenlerin vb. özel hayatlarına ilişkin bu haberlerin gündemin ilk sıralarını işgal edecek şekilde verilmesi, bu tür haberlerin özellikle fonda bir müzik eşliğinde sunulması kamuoyunu bilgilendirmekten ziyade eğlendirmeye yönelik bir görüntü sergilemektedir.

Haber içeriğinin magazinleştirilmesi ise habere konu olan olayın ikincil öneme sahip öğelerin öne çıkarılmasıdır. Bir başka deyişle siyasal, ekonomik ve toplumsal nitelikli ciddi konuların da eğlenceli hâle getirilerek sunulmasıdır. Siyasi bir toplantıdaki siyasetçinin üzerindeki çizgili takım elbisenin İtalyan kesimi olduğu bilgisinin sunulması, olayı magazinleştirme çabasına bir örnektir.

Magazin, günümüz yayıncılık anlayışında yaygın olarak benimsenen habercilik türlerinden biridir. Türkiye’de ve pek çok ülkede magazin haberciliğinin örneklerine sıkça rastlanılmaktadır. Bu popülerliğin ardındaki neden ise magazin her eğitim düzeyinden izleyiciye kolaylıkla seslenebilmesidir. Magazin haberleri ya da magazinleşen haberler, özellikle izler kitlenin arzu ve hazlarını tatmin etmek amacıyla düzenlenmektedir. Magazin haberciliği kendi doğasına uygun bir şekilde izler kitlenin uslarından ziyade; öncelikli olarak duygularına seslenerek harekete geçirmektedir.

Magazin haberciliğinde izler kitlenin hoşuna giden haberlerin yanında çoğu kez kurmaca haberlere de yer verilmektedir. Magazin medyasının günlük haber havuzlarını kurmacaya dönük tatlı renkli haberler oluşturmaktadır. İnsanları eğlendirmek, modern yaşamın monoton, sıkıcı iş düzeninden uzaklaştırmak ve beraberinde insan duyularına yönelmek için çeşitli stratejiler geliştiren magazin haberciliği özel alanların kamusallaşmasına yol açmaktadır.

Magazin haberlerinde kullanılan bir yöntem de haberlerin kişiselleştirilmesidir. Özellikle magazin yayıncılık anlayışının egemen olduğu programlarda “kişiselleştirme”, bireyin dünyayı algılama süreci üzerinde etkili olabilmektedir.

Magazin haberlerinde bir başka anlayış, olayların dramatize edilmesi ya da yaşanan olay örgüsü içerisinde -haber değerinin varlığı gözetilmeksizin- dramatik olanın öne çıkarılması olarak özetlenebilir. Bu yaklaşımda haber dramaları, aktarılan hikâyedeki aktörler üzerine yapılandırılmaktadır. Yaşanılanların bireysel etkilerinin vurgulanmasıyla skandal ve sansasyon gibi sözcüklerin haberlerde önemi de artmaktadır. Ayrıca bilgilendirme iddiasını taşıyan haber programlarında magazin öğelerinin kullanımı bir gösteri mantığı içinde sunulmaktadır. Grafik, alt yazı, illüstrasyon gibi kimi görsel öğelerin, televizyon haberlerinin dramatize edilmesinde de benzer güçte bir etkiye sahip olduğu düşünülmektedir.

Haberin bağlamından soyutlanarak aktarımı ve gerçekliğin parçalanması olgusu, haber üretim sürecinde gözetilen kişiselleştirme ve dramatize etme ilkelerine ek olarak kullanılan yöntemlerden biridir. Bu yöntemle haberin tümüne değil, dikkat çekilmek istenilen bir yönüne ağırlık verilmektedir.

Haber değerini ilgililik-ilginçlik eksenine oturtma, genelde bizleri magazin haberi denilen olguya götürmektedir. Magazin haberleri, sansasyonel olaylarla tanımlandığı için insanların duygularına yönelmektedir. Sansasyonel haberin aşırıya varması ise skandal olarak adlandırılmaktadır. Burada güdülen amaç ise insanın ilgisini çekmektir. İzleyicide habere karşı ilgi uyandırmak, bu ilgiyi sürekli uyanık tutmak haberciliğin vazgeçilmez unsuru olmaktadır.

Magazin haberciliği, kimileri tarafından magazinleşmiş içerikle üretildiği için eleştirilirken; kimileri de bu yeni yayın tarzına, özellikle gençlerin ve ekrandan daha önce uzaklaşmış olan izleyici kitlelerinin yeniden kazanılmasını sağlamasından dolayı olumlu yaklaşmaktadır. Magazin haberleri ile yayıncılık anlayışını değiştirdiğini ileri sürmektedirler. Bunun sonucunda özellikle magazin ya da magazinleşmiş medyanın tüketicileri olarak bilinen yoksul ve düşük eğitimli kesimlerin değer yargılarının da dikkate alındığını vurgulamaktadırlar.

Magazin haberciliği denilince akla çoğunlukla ünlüler hakkında yapılan haberler gelse de aslında her olayın magazin yanı sıra mutlaka vardır. Politikadan ekonomiye kadar bütün alanlarda magazin yapmak mümkündür. Bu habercilik türüne kamuoyu ilgisi fazladır. Bu nedenle zaman zaman ciddi haber yayıncılığı yapan kuruluşlarda bile uzun sürelerle yer bulabilmektedir. Örneğin, İngiltere Prensesi Lady Diana'nın ölüm haberini İngiliz televizyon kanalı normal yayını keserek vermiştir.

Magazin haberlerinin haber bültenleri dışında ele alındığı magazin programlarında da izleyicinin merakı en üst seviyede toplanmakta; ŞOK, ŞOK, ŞOK, FLAŞ, FLAŞ, FLAŞ nidalarıyla haberin az sonra yayımlanacağı defalarca tekrarlanmakta ve izleyicinin dikkati çekilmek istenmektedir. Bu amaçla büyük puntolu yazılar ve hareketli kurgu teknikleri kullanılmaktadır.

Ünlü ses, sinema, sahne sanatçıları, mankenler, sporcular ve sosyete mensuplarının özel yaşamlarına ilişkin biraz da dedikodu karışımı haber ve programlar, büyük ilgi görmektedir. Söz konusu kişilerle ilgili evlenmeler, boşanmalar, ayrılmalar, aşklar, kavgalar, eğlence yerlerinden ve gece yaşamlarından günlük kesitler de magazin basınının kapsamı içinde yer almaktadır.

Günümüzde magazin gazeteciliğinin sürekli yaygınlaştığı ve geniş kitleler tarafından ilgi gördüğü bir gerçektir. Elektronik basında da magazin türü haber ve programlar giderek ağırlık kazanmaktadır. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, haberlerin kamuoyu üzerindeki etkilerini ölçmek amacıyla 27–31 Ocak 2007 tarihleri arasında Türkiye genelinde 3573 kişinin katılımıyla televizyon haberleri izleme eğilimleri araştırmasını gerçekleştirdi. Araştırma sonuçlarına göre:

- İzleyicilerin yüzde 68,7'si her gün haber izliyor.
- Haberlerin ruh sağlığını olumsuz etkilediğini düşünen izleyicilerin oranı yüzde 74,5
- Tekrarlanan görüntüler ve “az sonra”lar izleyiciyi çileden çıkarıyor, izleyicilerin yüzde 59,8'i televizyon haberlerinin yalan, yanlış ve eksik bilgi içerdiğini düşünüyor.
- İzleyiciler, televizyon kanallarının kasten olumsuz haber yayımladığı kanaatini taşıyor.

Araştırma sonuçlarından bazıları aşağıdadır:

Haberler Ne Kadar İzleniyor

Araştırma bulgularına göre televizyon izleyicilerinin yüzde 68,7'si, düzenli olarak her gün televizyonda haber izliyor. Kadınların yüzde 58,8'i, erkeklerin yüzde 73,9'u her gün haber izliyor. Ana haber bültenleri izleyicilerin yüzde 78,6'sı tarafından izleniyor. İzleyicilerin yüzde 43,5'i ise hafta içinde günde 1–2 saat süreyle haber izliyor.

Tekrarlanan Görüntüler ve “Az Sonra”lar

Televizyon izleyicilerini haber izlerken çileden çıkaran konular arasında görüntü tekrarları ve “az sonra” anonsları geliyor. İzleyiciler, görüntülerin tekrar tekrar yayımlanmasından (yüzde 43,3) ve “az sonra” türünde haber sunumundan (yüzde 33,2) rahatsız oluyorlar.

Haberler Ülke ve Dünya Gündemini Yansıtıyor

İzleyicilerin yüzde 58,2'si televizyon haberlerinde yer alan içeriğin/bilgilerin haber değeri taşıyan konulardan oluştuğuna; yüzde 74,2'si televizyon haberlerinin, haberleri gününde ve zamanında seyirciye ulaştırdığına inanmakla birlikte, yüzde 59,6'sı televizyonlarda yayımlanan haberlerin ülke ve dünya gündemini yeterince yansıtmadığını düşünüyorlar.

Cinsel Şiddet Konulu Haberler Rahatsız Ediyor

Televizyonda cinsel şiddet konulu (taciz, tecavüz vb.) bir haberin yer almasından izleyicilerin % 29,9'u rahatsız olurken; magazin haberleri ve ünlü kişilerin ilişkileri ile ilgili haberlerin yayımlanmasından rahatsız olup kanal değiştirenlerin oranı ise yüzde 19,6.

Siyasetçilerin ve Ünlülerin Birbirlerine Yönelik Eleştirileri Toplumun Geriyor

İzleyicilerin yüzde 51,3'ü siyasetçilerin ve tanınmış kişilerin (spor kulübü başkanları, sanatçılar gibi) birbirleriyle ilgili sarf ettikleri olumsuz ve eleştirici sözlerin, televizyon haberlerinde tekrar tekrar ve defalarca yayımlanmasının toplumun ve siyasetin gerilmesine neden olduğunu; bu tür haberlerin bu anlayışla (tekrar tekrar ve defalarca) yayımlanmasını onaylamadıklarını ifade ediyorlar ve belli ahlaki değerlerin de bu yayınlar sırasında gözetilmesi gerektiğini düşünüyorlar.

Magazin Haberleri Beğenilmiyor

İzleyicilerin yüzde 18,1'i haber programlarını, içeriğinde çok fazla magazin haberi olması nedeniyle beğenmediklerini ifade ediyorlar.

İzleyicilerin İstedikleri Haberler

Haberlerde daha fazla yer verilmesi istenen konuların başında ise ekonomi haberleri (yüzde 37,1), siyasi haberler (yüzde 27) ve güncel, toplumsal konular (yüzde 18,3) geliyor (8 Şubat 2007).

1.2. Magazin Muhabirinin Nitelikleri ve Çalışma Koşulları

Magazin muhabirleri, güç koşullarda görev yapmaktadırlar. Koşulların güçlüğü, haber kaynaklarıyla veya habere konu olan kişilerle kurulan ilişkiye de yansımakta; bu da haberin içeriğini zedelemektedir. Bu nedenle koşulların güçlüğünü, gazetecilik açısından mazeret olarak kabul etmek veya ileri sürmek doğru değildir.

Magazin muhabirlerinin çalışma saatleri genellikle belli değildir. Çoğunlukla gece çalışmak zorunda kalabilmektedirler. Bunun yanında haber kaynaklarının dezenformasyonu ve manipülasyonu altında kalan magazin muhabirleri, çok dikkatli olmak zorundadırlar. Bu noktada muhabir, etki altında kalmadan haber değeri taşıyan konulara yoğunlaşmalıdır.

Fotoğraf 1.1: Magazin Muhabiri

Magazin haberlerinin önemli bir kısmı, sadece dedikodu düzeyinde kalmakta ve bu durumda haber niteliği de hayli tartışmalı hâle gelmektedir. Magazin muhabirinin görevi, işin haber tarafına ağırlık vermek olmalıdır.

Magazin muhabiri, yeni yüzlere ve insanların yaşam hikâyelerine meraklı olmalıdır. Ayrıca muhatap olduğu ünlü kişilerle ilişkilerine çok dikkat etmelidir.

Çok zor şartlarda çalışmak zorunda kalan magazin muhabirlerinin sahip olmaları gereken hususları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Gündemi ve özellikle magazin gündemini takip etmelidir.
- Meraklı olmalıdır.
- Aktif olmalıdır.
- Haber kokusu alabilmelidir.
- Araştırma yapmayı sevmelidir.
- İletişimi güçlü olmalıdır.
- Alanına hakim olmalıdır.
- Röportaj tekniklerini iyi bilmelidir.
- Saygılı olmalıdır.
- Türkçeyi etkili bir şekilde konuşabilmelidir.
- Yeni trendleri (eğilimleri) yakından takip etmelidir.
- En az bir yabancı dil bilmelidir.
- Kamera kullanabilmeli ve haberinin kurgusunu yapabilmelidir.

1.3. Magazin Servislerinin Yapısı

Magazin haberciliği, gazeteciliğin en önemli ve ciddi branşları arasında yer alır. Okurun yüzünü gülümseten haberler, bu servisin ürünüdür. Haklı ya da haksız çeşitli eleştirilere maruz kalsa da televizyon kuruluşlarının magazin haberlerine ve magazin programlarına ayırdığı zaman ve oran giderek artmaktadır. Bu bile tek başına magazin haberlerine yönelik talebin göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Günümüzde televizyon kuruluşlarında magazin haberleri için ayrı bir servis bulunmamaktadır. Televizyon kuruluşlarında haber bültenlerinde yer alan magazin haberleri, haber merkezi muhabirleri tarafından yapılmaktadır ancak bunun yanında magazin haberleri daha çok program departmanları tarafından ele alınmaktadır. Magazin programlarında da diğer programlar gibi program yapımcısı, yönetmen, sunucu, yönetmen yardımcısı, stüdyo şefi vb. personel çalışmaktadır.

Magazin haberleri, çeşitli nedenlerle sürekli eleştirilere neden olmuş ve paparazi benzeri kavramlar yüzünden de inandırıcılık gibi son derece önemli bir sorundan yakasını kurtaramamıştır. Magazin haberlerine ilişkin sorunları şöyle özetlemek mümkündür:

- Magazin haberlerindeki en temel sorun inandırıcılıktır. Habere konu olan kişilerin, söylediklerini kolayca inkâr edebilmeleri hem muhabiri hem de medya kuruluşunu güç durumda bırakmaktadır. Söylenen şeylerin kaydedilmesi, bu tür sakıncaların hiç değilse bir bölümünü ortadan kaldıracaktır.
- Magazin haberlerinin özel hayatın sınırlarını zorlaması da bir başka temel eleştiri noktasıdır. Bu tür durumlarda devreye girmesi gereken, yayıncılık ilkeleri ve muhabirin sezgileri olmalıdır. Yaptığı haberin, herhangi birisinin özel hayatına tecavüz ettiğine dair endişesi olan muhabir, haberini servis sorumlusuna teslim etmeden önce kendisini çok sıkı bir biçimde sorgulamalıdır.
- Magazin haberi, bireylerin özel yaşamına saygı gösteren ve onlara adil davranan bir çerçeve içinde ele alınmalıdır. Bu noktada sadece açıklanması kamu yararına olacak konular araştırılır ve tespit edilir. Özel davranışlar, haberleşme ve sohbetler, açıklanmasında somut bir kamu yararı yoksa alenileştirilmemelidir.
- BBC’de bu konuyla ilgili ilkeler şu şekilde düzenlenmiştir:
- Kamu yararına olan ifade özgürlüğünü, bireylerin özel yaşamlarının mahremiyetine ilişkin meşru beklentileriyle dengelemek
- İzdırıp ve üzüntü içeren haberlerin eksiksiz ve doğru biçimde duyurulmasındaki kamu yararını, bireyin özel yaşamına ve insanlık onuruna saygı ile dengelemek
- Bireyin özel yaşamının izinsiz ihlali hâlinde, açıkça kamu yararına olduğunu göstererek savunabilmek
- Ünlü kişilerin özel yaşamlarındaki yasal davranışlarını, normal olarak, sadece o davranış ya da o davranışın yaygın biçimde bilinmesinin sonuçları, daha geniş kesimlerin gündemini etkilemekteyse haberleştirmek. Başka yayın organlarının habere yer vermesi, haberi BBC’nin yayımlaması için bir gerekçe oluşturmaz.

Kamu yararı, aşağıdakilerin yapılması durumunda söz konusudur:

- Bir suçun ifşa edilmesi ya da ortaya çıkarılması
- Ciddi anti-sosyal davranışların ifşası

- Yolsuzluk ya da adaletsizliğin ifşası
- Ciddi yetersizlik ya da ihlalin açıklanması
- Halk sağlığı ya da güvenliğinin korunması
- Bir birey ya da kurum tarafından yapılan bir açıklama ya da eylemin halkı yanıtmasını önlemek
- Kamuyu ilgilendiren konularda insanların çok daha bilinçli karar vermesine yarayan bilgilerin açıklanması
- İfade özgürlüğü

Kişilerin mahremiyet hakkını belirleyen ana konu, buldukları yerdir. Bir kişinin evinin ya da ailesinin tam yerini, izinsiz açıklamamalıyız. Havaalanı, tren istasyonları, alışveriş merkezleri gibi kamusal ya da yarı kamusal alanlarda bulunan insanların kendi evlerinde umacakları ölçüde bir mahremiyeti beklememeleri gerekir. Ancak bu alanlarda bile özel hayatın gizliliğine saygı duyulması gereken hususlar olabilir. Örneğin, kamusal ya da yarı kamusal bir alandaki kişi tıbbi tedavi gördüğü sırada mahremiyetine daha fazla saygı gösterilmesini bekler.

Magazin haberlerinde sıklıkla kullanılan gizli kamera kayıtlarına da dikkat edilmesi gerekir. Nerede olursak olalım kayıt için izin almaya çalışmalıyız. Kayıt yaptığımızı çevremizdekilere bildiren ve isterlerse uzak durmalarına imkân veren işaretler koyarak çekim yapmalıyız.

Bir insanın mahremiyet hakkını, davranışları belirler. Suç işleyen ya da anti-sosyal davranışlar içinde olan kişi, mahremiyet hakkından daha az yararlanır. Bunun dışında özel yaşamın gizliliğini ancak açık bir kamu yararı varsa ya da ilgili kişiler rıza gösteriyorsa çığneyebiliriz.

1.4. Haber Kaynakları

Magazin gazeteciliğinde hep tatlı haberler yeğlenmekte; kaynakları da genellikle eğlence dünyasından seçilmektedir. Sanatçıların yaşam öyküleri, sosyete dedikoduları, yemek tarifleri ve yıldız falları konuları arasındadır.

Magazin haberciliğinde de genellikle gündemi takip eden bir işleyişten bahsedilebilir. Bunun yanında muhabir, kendi gözlemleri ve bağlantıları sayesinde habere ulaşabilmektedir. Böyle bir durum söz konusu olduğunda muhabir, haber müdürüne haber önerisini sunarak haber üretebilmektedir. Günümüzde televizyon kuruluşlarının haber bültenlerinde yer alan yaşam hikâyeleri, özel haber olarak değerlendirilmekte ve bu haberler gündemi etkileyebilmektedir.

Magazin haberciliğinin haber kaynaklarının, diğer habercilik kaynaklarına oranla daha geniş olduğunu söylemek mümkündür. Haber toplanırken yararlanılan haber kaynaklarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Ünlü kişiler
- Ünlülerin kişisel internet siteleri
- İnternet siteleri
- Ünlülerin sıklıkla gittikleri mekânların çalışanları
- Ünlülerin basın danışmanları, menajerleri
- Ajanslar
- Yapım şirketleri
- Kuruma gelen istihbaratlar
- Basın bültenleri
- Muhabirin haber kaynakları
- Diğer kitle iletişim araçlarının yayınları
- Abone olunan ajanslardan gelen haberler
- Büyük oteller
- Büyük eğlence merkezleri
- Yabancı kaynaklı yayınlar
- Magazin dergileri
- Sokaktaki insanlar vb.

Fotoğraf 1.2: Magazin haberlerine konu olan insanlar

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarına dikkat ederek gazete ve dergilerdeki magazin haberlerini ediniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Magazin alanıyla ilgili temel bilgileri ve magazin muhabirinin sahip olması gereken nitelikleri sıralayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikkatli olunuz.➤ Gerekirse öğrenme faaliyetine geri dönerek tekrar ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Magazin muhabirinin çalışma koşullarının farklılıklarını sıralayınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Magazin haberciliğinin haber kaynaklarını sıralayınız.	

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanmadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Magazin alanıyla ilgili temel bilgileri ve magazin muhabirinin sahip olması gereken nitelikleri doğru ve eksiksiz bir şekilde sıralayabildiniz mi?		
2. Magazin muhabirinin çalışma koşullarının farklılıklarını doğru ve eksiksiz bir şekilde sıralayabildiniz mi?		
3. Magazin haberciliğinin haber kaynaklarını doğru ve eksiksiz bir şekilde sıralayabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme”ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Magazin gazeteciliğine gazeteciliği de denmektedir.
2. Magazin haberciliğinde bilgi olarak adlandırılan haber türü benimsenmiştir.
3. Tirajı artırmak için yayımlanan heyecanlı haberlere haber denir.
4. Uydurulmuş, doğru olmayan, yalan haberlere haber denir.
5. Magazin sözcüğü dergi anlamında ilk kez İngiltere’de 1731 yılında Edward Cave’ in yayımladığı ile kullanılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

6. () Halka dönük gazeteciliğin iki önemli amacından biri gazete fiyatlarını artırmaktır.
7. () Magazin haberciliğinin amacı eğlendirirken bilgi vermektir.
8. () Magazin gazeteciliğinde hep tatlı haberler tercih edilmektedir.
9. () Magazin haberleri bireylerin özel yaşamına saygı gösteren bir çerçevede ele alınmalıdır.
10. () Türkiye’de batılılaşmanın etkisiyle magazin kavramı ilk olarak televizyonda görülmüştür.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Alana özgü haber kaynaklarını sistematik bir şekilde takip edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Sınıf içerisinde gruplar oluşturarak bir hafta boyunca televizyon kuruluşlarının ana haber bültenlerini takip ediniz. Ana haber bültenlerinde yer alan magazin haberlerinin sürelerini ve içeriğini inceleyiniz.

2. MAGAZİN HABERİ İZLEME YÖNTEMLERİ

Magazin haberleriyle ilgili olarak var olan yanlış anlayışın aksine her alanda bir magazin boyutunun olduğunu daha önce söylemiştik. Bir patlama olayında da bir siyasi olayda da magazin boyutu mevcuttur ancak ülkemizde magazin haberleri dendiğinde genellikle ünlüler hakkında yapılan haberler akla gelmektedir.

Magazin haberleri izlenirken esas olan, gündemdeki olayların öncelikli olarak takip edilmesidir. Haber müdürünün belirlediği gündeme göre muhabirler görevlendirilir. Muhabir, haber müdürünün kendisine verdiği haberle ilgili bilgileri en kısa zamanda toplayarak kuruma dönmek zorundadır.

Rutin gündemin dışında muhabirler, kendi kişisel haber kaynaklarından yararlanarak da haber yapabilmektedirler. Muhabirin sahip olduğu nitelikler, bu sırada ön plana çıkar. Çevresini dikkatli bir şekilde gözlemleyen, güçlü iletişim becerisine sahip olan bir muhabirin özel haber yapabilme şansı daha yüksektir.

Haber izlenirken çok dikkatli olunmalıdır. Çünkü magazin alanı, yönlendirmelere açık bir alandır. Hayatın içinden yaşam hikâyeleri oluşturmak her zaman çok kolay olmamaktadır. Haber kaynağı, kişisel düşüncelerini muhabire anlatacaktır. Bu durumda öznel görüşlerin habere yansıtacağı bir gerçektir.

Muhabir, haberini oluştururken objektifliğini korumak zorundadır. Haberde tarafların görüşlerine mümkün olduğunca yer vererek haberinin nesnel olmasını sağlamalıdır. Haberini yaparken haberde yer alan taraflara eşit mesafede durmalı, taraf olmamalıdır. Muhabir, görevinin haber takibi yapmak olduğunu unutmamalı; haberin içerisinde yer almaktan kaçınmalıdır.

Magazin muhabiri, ünlü kişilerle ilişkilerine dikkat etmeli; görevinin gereklerini yerine getirmekten uzaklaşmamalıdır.

Magazin haberciliğinde de ulusal yayın yapan medya kuruluşlarında belli mekânlarda bekletilen ve haber toplayan muhabirler bulunmaktadır. Çoğunlukla vardiya usulü çalışan bu muhabirler, ünlü kişilerin en fazla uğradıkları ortamlarda bekleyerek ünlülerle ilgili magazin haberi toplamaya çalışırlar. Kış ve yaz aylarında farklılıklar gösteren bu mekânların çalışanları da haber toplama açısından muhabirin yararlanabileceği kişiler arasında yer alırlar.

Magazin haberi izlenirken özel yaşam sınırlarının aşılması söz konusu olabileceği gibi haber olarak gündeme gelmek isteyebilecek kişilerin varlığı da unutulmamalıdır.

Muhabir, ne olursa olsun elde ettiği bilginin doğruluğundan mutlaka emin olmalıdır. Doğruluğundan emin olmadığı bir konu ile ilgili haber yapmaktan kesinlikle kaçınılmalıdır. Zira asparagas haberler, magazin basınında en fazla tartışılan konular arasında yer almaktadır. Bu nedenle özellikle magazin haberlerinde muhabirin elindeki kanıtlar çok önemlidir.

Magazin haberi toplanırken konu ile ilgili olarak yapılacak araştırmalar da önemlidir. Böylelikle haber, daha detaylı verilebileceği gibi haberin objektif verilebilmesi ve farklı yönlerinin ön plana çıkarılması sağlanmış olacaktır.

Film galaları, defileler, fuarlar, tanıtımlar magazin haberlerinin en fazla toplandığı etkinlikler arasında yer almaktadır. Bahsedilen etkinliklere katılan ünlü kişilerle ilgili haberler hem haber bültenlerinde hem de magazin programlarında ele alınmaktadır.

Fotoğraf 2.1: Magazin programlarından kareler

Sanat, spor, sinema vb. alanlarda ün kazanmış kişilerin düzenlediği basın açıklamaları ve basın toplantıları da muhabirin izlediği konular arasında yer alır. Muhabir, böyle bir durumda sorulan soruları ve verilen yanıtları dikkatli bir şekilde takip etmelidir. Basın toplantıları genellikle zordur. Çünkü muhabirin sormak istediği soruları sorabilme şansı azalır. Kişisel iletişim becerisi yüksek bir muhabir, tüm sorularının yanıtlarını bulabileceği özel röportajlar yapabilme olanağı bulabilecektir.

Magazin haberleri, yabancı ajanslardan ve diğer kuruluşların yayınlarından yararlanılarak da oluşturulabilir. Ülkemizde özellikle televizyon kuruluşlarında yayımlanan magazin haberlerinin büyük bir kısmı, yabancı kaynaklı haberlerden oluşmaktadır. Genellikle ana haber bültenlerinde gülümseten haberler arasında yer alan bu tür haberler zaman zaman süre olarak büyük bir zaman dilimini kapsayabilmektedir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarına dikkat ederek TV magazin haberlerini takip ediniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Magazin gündemini takip ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Gazetelerin yayınlarını takip ediniz.➤ Radyo ve televizyonların yayınlarından takip ediniz.➤ Magazin dergilerinden takip ediniz.➤ İnternette takip ediniz.➤ Yakın çevrenizde yaşayan insanların yaşamlarını gözlemleyiniz.
➤ Alanla ilgili özel haber araştırması yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İlginizi çeken konularla ilgili araştırmalar yapınız.➤ Kaynak kitaplardan ve dergilerden yararlanınız.➤ İnternet sitelerinden yararlanabilirsiniz.
➤ Haber kaynaklarından bilgi, belge ve görsel malzeme toplayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İlgi duyduğunuz konularla ilgili bilgi, belge ve görsel malzemeyi basın kuruluşlarının yayınlarından ve internet sitelerinden yararlanarak toplayabilirsiniz.➤ Haber kaynaklarına ulaşarak toplayabilirsiniz.➤ Basın bültenlerinden yararlanabilirsiniz.
➤ Haberinizle ilgili görüntüleri toplayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Görüntü alırken genel ve detay görüntüler almaya özen gösteriniz.➤ Haberinizde vermeye çalıştığınız ana unsurlarla ilgili görüntüleri aldığınızdan emin olunuz.➤ Işık düzenine dikkat ediniz.➤ Görüntü kalitesinin iyi olması için kameranıza gerekli ayarları dikkatli bir şekilde uygulayınız.
➤ Haberle ilgili bilgileri yetkili kişilerden doğrulayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Konu ile ilgili doğru kişileri tercih ediniz.➤ Kişilerin unvanlarını dikkatli bir şekilde not ediniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Magazin gündemini takip edebildiniz mi?		
2. Alanla ilgili özel haber araştırması yapabildiniz mi?		
3. Haber kaynaklarından bilgi, belge ve görsel malzeme toplayabildiniz mi?		
4. Haberinizle ilgili görüntüleri toplayabildiniz mi?		
5. Haberle ilgili bilgileri yetkili kişilerden doğrulatabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Magazin haberleri izlenirken esas olan gündemdeki olayların öncelikli olarak takip edilmesidir.
2. () Muhabirin sahip olduğu nitelikler, kendi kişisel haber kaynaklarından yararlanarak yapılan haberlerde ön plana çıkar.
3. () Magazin alanı yönlendirmelere açık bir alan olduğu için haberler bu yönlendirmelere göre yapılmalıdır.
4. () Magazin haberleri denildiğinde genellikle ünlüler hakkında yapılan haberler akla gelmektedir.
5. () Muhabir magazin haberini yaparken haberde yer alan taraflara eşit mesafede durmamalı, taraf tutmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Magazin haberi yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Yazılı basında ve televizyon kuruluşlarında yayımlanan aynı konulu magazin haberlerini karşılaştırarak aralarındaki farklılıkları arkadaşlarınızla inceleyiniz.

3. MAGAZİN HABERİ YAZMA TEKNİKLERİ

Bol görüntülü, büyük puntolu yazılarla desteklenen magazin haberlerinin anlatımı genelde çok basittir. Kullanılan haberler hep tatlı haberlerdir. Haber konuları ise çok çeşitlidir. Sosyete dedikodusundan sanatçıların yaşamına, basit sokak cinayetlerinden hayat pahalılığına, çeşitli yemek reçetelerinden yıldız falına kadar çeşitli, bazen de akla hayale gelmeyen konuları işlerler.

Onlar kostümleri ve figürleriyle buzda dansın ustaları...

Hollanda'dan yola çıkıp tüm dünyada danslarıyla insanları adeta büyüleyen Holiday on İce grubu İstanbul'da şov yapmaya hazırlanıyor.

Kırkın üzerinde farklı gösterileri ve toplam 305 milyon kişi tarafından izlenen Holiday on İce dans grubu, buzun üzerinde rengârenk kostümleri ve figürleriyle izleyicilere fantastik bir şov sunuyor.

Bugüne kadar 49 ülkede gösteri yapan patenciler, İstanbul'a geldi ve basın toplantısı düzenledi. Grubun arasında bir de Türk dansçı bulunuyor.

8 Mart'ta Maslak Parkorman'da büyük gösteriye çıkmaya hazırlanan grup küçük bir gösteri de yaptı.

Profesyonel patenciler, buzun üstünde muhteşem hareketlerle dans etti. Ancak grubun üyesi Daniella ise gösteride minik bir kaza yaşadı.

Büyülü dansların tüm İstanbullular için sergileyecek olan grup 8-18 Mart arası buz pistinde izleyicileriyle buluşacak.

Resim 3.1: Magazin haberlerinde konu çeşitliği fazladır

Az haberli, iri puntolu ve bol görüntülü düzenleme magazin haberciliğinin özelliklerindedir. Haberleri hep yumuşak ve tatlıdır. Bu tür haberlerin amaçları, eğlendirerek bilgi vermektir.

Magazin haberlerinin çoğu “renkli haber” tekniğiyle kaleme alınmakta ve hedef kitlelerin daha çok duygularına seslenmek için düzenlenmektedir. Bu nedenle de haber konusu olayın, duygusal yönü ön plana çıkarılmaktadır. Diğer haberlere oranla renkli haberlerin çoğu kişiseldir. Renkli haberi yazan kişi, haberinde kendi görüşlerini ifade etme olanağı da bulur. Aynı zamanda yazdıklarında bilerek veya bilmeyerek etrafında olup bitenlere karşı olumlu veya olumsuz olarak tepki gösterebilir.

Renkli haber, düz haberin temelini oluşturan, cilasız, kim, ne, nerede, ne zaman ve nasıl sorularının ötesinde ve dışında kalanları da içine alan bir yazı türüdür. Renkli haber, bu bağlamda duyguları hatta biraz da hayalleri ön plana çıkarmaktadır.

Bu tanımda görüldüğü gibi renkli haberin varlığı, gücü ve benliği, hayal gücünün nasıl sunulduğunda yatmaktadır. Aslında renkli haberin temeli, gerçeğin basit olarak anlatılmasına, sunulmasına dayanmaktadır.

Magazin haberleri için en uygun haber yazma kuralı, normal piramit kuralıdır. Bu bakımdan haber, önemsiz bir ayrıntıyla başlar ve en önemliye doğru gelişir. Haberin girişi de diğer bölümleri gibi canlı ve hareketli, tonu ise gayriresmî olmalıdır. Bununla birlikte magazin haberciliğinde dörtgen (kare) tekniği ve hikâye etme üslubu da uygulanabilmektedir.

Magazin haber yazarı da haberciliğin temel ilkeleri ve gereklerine uymak zorundadır. Kesinlik, açıklık, doğruluk, okunabilirlik, sadelik, zevkli bir ifadeye devamlı olarak uyar. Ancak bu şekilde kendi fikirlerini ifade etme fırsatını bulur. Üzerinde duracağı önemli nokta ise haberlerini yazarken kendisini hiçbir zaman olaya katmamaktır. Bu şekilde yazdıklarıyla olaya karşı da tepki göstermiş olur.

MÜZEYYEN SENAR HASTANEDE

Kısmi felç geçiren Senar, nöroloji servisinde tedavi ediliyor.

İzmir Güzelbahçe'deki evinde rahatsızlanarak hastaneye kaldırılan Müzeyyen Senar'ın kısmi felç geçirdiği açıklandı. Vücudunun sağ tarafına felç gelen ve beyin damarlarında da kan pıhtılaşması tespit edilen Senar, hastanenin nöroloji servisinde tedavi altında (kam spiker).

Güzelbahçe'deki evinde fenalaşan Müzeyyen Senar, yüksek tansiyon ve kalp ritminde bozukluk şikâyetiyle yakınları tarafından 9 Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırıldı.

Yapılan ilk tetkiklerin ardından kısmi felç geçirdiği belirlenen Senar, nöroloji servisinde tedavi altına alındı.

Nöroloji Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Raif Çakmur, ünlü sanatçının yüksek tansiyon ve ritim bozukluğuna bağlı olarak beyinde kan pıhtılaşması sonucu kısmi felç geçirdiğini açıkladı.

RÖPORTAJ: Raif Çakmur

88 yaşındaki Müzeyyen Senar'ın hayatı tehlikesinin bulunmadığı açıklandı.

Zaman ögesi, magazin haberinde önemli olmakla birlikte okuyucunun ilgisi üzerinde katkısı olmadığından fazla önemsenmez. Bu yüzden gazeteci haberini yazarken zaman ögesini olayın akışı içinde düzenler. Cümlelerini, paragraflarını, hayal gücünü kullanarak renk, yorum, açıklama katarak bütün hâline getirir.

EN KÜÇÜK AYAKKABI

Konyalı ayakkabı ustası baba ve oğuldan yeni rekor denemesi

Konya’da daha önce ürettikleri 3 metrelik ayakkabıyla Guinness Rekorlar Kitabı’na giren ayakkabı ustası baba ve oğul yeni bir rekor peşinde. Şimdiki hedefleri ise rekorlar kitabına bu kez dünyanın en küçük ayakkabısıyla girebilmek (ksp).

Boyu 1,6 cm, eni sadece 8 mm. Kösesinden bağcıklarına kadar her şeyiyle el yapımı olan bu ayakkabı, dalında dünyanın en küçüğü olmaya aday. Ayakkabının üreticileri aslında tanıdık. Daha önce hazırladıkları 3 metre 12 cm’lik ayakkabıyla Guinness rekorlar kitabına giren Konyalı ayakkabı ustası Zahit Okurlar ve oğlu Ahmet.

RÖPORTAJ

Dünyanın en büyük ayakkabısının ardından dünyanın en küçük ayakkabısı için rekorlar kitabına başvuran baba oğul şimdi Guinness’ ten onay bekliyor.

Bir sonraki hedefleri ise bu kez 6 m boyunda bir ayakkabı yaparak yeni bir rekor daha kırmak.

Haber yazımda seçilen sözcükler de önemlidir. Örneğin, haber dinlendirmeyi, eğlendirmeyi, gülmeyi çağrıştıracaksa sözcükler de buna göre yerleştirilmekte ve mümkün olduğu kadar karşılıklı konuşmalara yer verildiği gibi muhabir, kendi fikirlerini de ifade edebilmektedir.

KUŞ DİLİ

Giresun Kuşköy’de kuş dili cep telefonuna direniyor.

Giresun Kuşköy’de 400 yıldır süren bir gelenek, şimdilik cep telefonuna direniyor ama vadiler arasında birbirine ıslık çalıp kuşdiliyle anlaşılan köylüler, bu geleneklerinin unutulmasının an meselesi olduğunu söylüyor (kam spk).

Engibeli, dağlık bir arazi yapısı ama mesafelere inat iletişim kurmakta hiç zorlanmayan köylüler...

Islıkla, yani kuş diliyle anlaşmanın Giresun Kuşköy’de 400 yılı aşkın bir geçmişi var. Köylüler için bu bir anlamda 2. dil. Köyde çocuklardan yaşlılara kuş dilini bilmeyen yok.

Ancak gelişen teknolojiyle artık Kuşköy’de herkes cep telefonu sahibi oldu. Kuş köylüler, kendileriyle özdeşleşen ıslıklı anlaşmanın yavaş yavaş anlamını yitirmesinden korkuyor.

RÖPORTAJ 1

RÖPORTAJ 2

Köyde bazıları, cep telefonunun kuş dilini tehdit etmediğini söylüyor. Çocukların tavrı da onların haklı olduğunu gösterir gibi.

RÖPORTAJ 3

RÖPORTAJ 4

Bir magazin haberinde formatın ana teması, “haber, tüketici kitleyi eğlendirmelidir” şeklinde özetlenebilir. Bilgiyi verirken sıkıcı olmamak, keyifli bir dil kullanılmak istenirken abartıya kaçmadan haberi izleyen kişinin kendisini bulabileceği bir tat bırakmak amaçlanmalıdır.

Magazin haberciliğinde haber formatını şu şekilde açıklayabiliriz: Kolay anlaşılır bir dil kullanmak, haberin verilerini görsel malzemeleriyle zenginleştirmek ya da görsel malzemesinden yararlanarak haberi oluşturmak. Kısaca görsel unsurların çarpıcılığına haber dilinin basite indirgenmiş şeklini katmak olarak sıralanır.

Aşağıdaki haberde yeni doğan kaplan yavrusunun görüntüleriyle haber metni oluşturulmuş, kaplanın doğumunun neden önemli olduğu haber metninde yer almıştır.

ÇİZGİLİ KAPLANLAR

Dünyadaki sayıları 70'i geçmeyen türe yeni bir üye katıldı.

ABD'nin Florida Eyaleti'ndeki bir hayvanat bahçesinde dünyanın en nadir bulunan hayvanlarından biri olan çizgili kaplan yavrusu dünyaya geldi (kam spiker).

ABD'nin Florida Eyaletindeki bir hayvanat bahçesinde bu sevimli kaplan yavrusunun doğumu büyük bir sevinç yarattı. Çünkü daha gözleri bile açılmamış bu yavru, dünya çapındaki sayıları 70'i geçmeyen çizgili kaplan türünün dünyaya gelen son üyesi.

Çizgili kaplanlar, bir tür Bengal kaplanı. Ama geleneksel Bengal kaplanlarından farkları, kürklerinde siyah yerine beyaz çizgilerin olması.

Dünyadaki tüm çizgili kaplanlar, hayvanat bahçelerinde. Türün doğal hayatta yaşayan son üyeleri 1932'de Hindistan'da öldürülmüştü.

Magazin haberi yazılırken zaman zaman klişeleşmiş kavramlar kullanılabilir. “Sık sık bir arada görülen”, “aralarından su sızmayan” vb. özellikle magazin programlarında kullanılan bu klişelerle olay, iddia şeklinde verilmektedir. Magazin programlarında genellikle görüntülere uygun veya yapılan röportajlara uygun haber metinleri yazılmaktadır.

Haberin son şekline ve süresine haber editörü karar vermektedir. Haber yazımından sonra muhabir, gerekirse haberinin seslendirmesini yapar. Bundan sonraki aşama, haberin kurgulanması aşamasıdır. Muhabir, kurgu işlemini yapabilecek yeterliğe sahip olmalıdır.

Haber kurgusu teknik servis tarafından yapılıyor olsa bile muhabir, haber kurgusunda bulunmalı ve görüntü metin bütünlüğü açısından gerekli kontrollerini yapmalıdır.

SAÇLARINI KAZITAN SPEARS'IN BÜYÜK BUNALIM YAŞADIĞI BELİRTİLİYOR.

Henüz 17'sinde dünya çapında büyük bir şöhrete kavuşan Amerikalı şarkıcı Britney Spears, iki başarısız evlilik geçirip arka arkaya iki çocuk sahibi olduktan sonra zor günler geçiriyor. İkinci çocuğunu doğurduktan kısa bir süre sonra eşinden boşanan 25 yaşındaki şarkıcının büyük bir bunalım geçirdiği belirtiliyor (kam spiker).

Magazin dünyası, saçlarını kazıtarak herkesi şaşkırtan Britney Spears'ın bu ilginç hareketinin ardındaki nedenleri konuşuyor. Saçlarını kesip bir de dövme yaptırdıktan sonra geç saatlerde gittiği hastanede "bana yardım edin" diyerek ağladığı söylenen ünlü sanatçının derin bir bunalım yaşadığı belirtiliyor.

Daha 11 yaşındayken şöhretle tanışan Spears, 1998'de 17 yaşındayken "Baby One More Time" şarkısıyla dünya çapında üne kavuşmuştu.

Bir çocukluk arkadaşıyla sadece iki gün süren evliliğinin ardından 2004'te dansçılarından Kevin Federline ile evlenen Spears art arda iki erkek çocuk sahibi oldu. Ancak geçen yıl biten bu evlilikten sonra Federline'in açtığı vesayet davası, 25 yaşındaki yıldızın zor günler yaşattı. Yakınlarına göre bu davada çocuklarını kaybetmekten korkan Spears, yaşadığı bunalım ve Hilton Otellerinin varisi Paris Hilton'la olan arkadaşılığının da etkisiyle gece hayatı ve alkolün dozunu endişe verecek düzeyde artırdı.

Son fotoğrafları da şöhretin basamaklarını hızlı bir şekilde tırmanan Britney Spears'ın içinde bulunduğu durumu açıkça gösteriyor. Psikologlarsa ünlü yıldızla ilgili "aşırı strese bağlı olarak davranışlarını kontrol edememe" tespitinde bulunuyor.

KULLANILAN SPOTLAR:

Yakınlarına göre Spears, çocuklarını kaybetmekten endişe duyuyor.

Psikologlar, aşırı strese bağlı olarak davranışlarını kontrol edememe

GÖRÜNTÜLER: Kam spikerden sonra Spears'ın saçlarını kazıtmış hâldeki görüntüleri, klibinden görüntüleri, ikinci evliliğini yaptığı Kevin Federline'la olan görüntüleri, zor günlerine ait fotoğraflar görüntü olarak kullanılmış.

Haberin toplam süresi:1,37

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarına dikkat ederek bir TV magazin haberi hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Haber bilgilerini öncelik ve öneme göre sıralayınız.	➤ Dikkatli olunuz. ➤ Gerekirse öğrenme faaliyetine geri dönerek tekrar ediniz.
➤ Haber görüntülerini izleyiniz.	➤ Görüntüleri izlerken time code almayı unutmayınız. ➤ Haberinizi için gerekli olan tüm görüntülerin olup olmadığını kontrol ediniz. ➤ Görüntünün anlattığı unsurlara mümkün olduğunca metinde yer vermeyiniz.
➤ Sunucu metnini yazınız.	➤ Bilgilerinizi tekrar gözden geçiriniz. ➤ Dikkatli olunuz. ➤ Sunucu metninin ilgi çekici ve haberi kapsayan şekilde olması gerektiğini unutmayınız.
➤ Haberinizi yazınız.	➤ Dikkatli olunuz. ➤ Haberinizi destekler nitelikteki bilgileri tekrar gözden geçiriniz.
➤ Haberin kurgusunu yapınız.	➤ Haberinizi süresine karar veriniz. ➤ Televizyon haberciliğinde kabul edilmiş standart sürenin 1,05- 1,10 dakika olduğunu unutmayınız. ➤ Aldığınız time code göre dikkatli bir şekilde haberinizi kurgusunu yapınız. ➤ Görüntü ve metnin bir bütünlük içerisinde olmasına özen gösteriniz.
➤ Haberi, şekil ve içerik açısından kontrol ederek gerekli düzeltmeleri yapınız.	➤ Haberinizi dikkatli bir şekilde izleyiniz. ➤ Haberinizdeki yazım yanlışlarını düzeltiniz. ➤ Haberinizdeki mantık hatalarını düzeltiniz. ➤ Haberinizdeki anlatım bozukluklarını düzeltiniz.
➤ Haberinizi teslim ediniz.	➤ Haberinizi, sorumlu kişiye teslim ediniz.

KONTROL LİSTESİ

Bu faaliyet kapsamında aşağıda listelenen davranışlardan kazandığınız beceriler için **Evet**, kazanamadığınız beceriler için **Hayır** kutucuğuna (X) işareti koyarak kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Haber bilgilerini öncelik ve öneme göre sıralayabildiniz mi?		
2. Haber görüntülerini izlediniz mi?		
3. Haber girişi yazabildiniz mi?		
4. Haberin gövdesini yazabildiniz mi?		
5. Haberin kurgusunu yaptınız mı?		
6. Haberi, şekil ve içerik açısından kontrol ederek gerekli düzeltmeleri yapabildiniz mi?		
7. Haberinizi teslim ettiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme sonunda “**Hayır**” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Bütün cevaplarınız “**Evet**” ise “Ölçme ve Değerlendirme” ye geçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Az haberli, iri puntolu ve bol görüntülü düzenlemehaberciliğinin özelliklerindedir.
2. Magazin haberleri için en uygun haber yazma kuralı.....kuralıdır.
3. Magazin haberindeönemli olmakla birlikte, okuyucunun ilgisi üzerinde katkısı olmadığından fazla önemsenmez.
4. Magazin haberi yazılırken ana tema, haber tüketici kitleyi şeklinde özetlenebilir.
5. Magazin programları genellikle yapımlar arasında yer almaktadır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme” ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyunuz ve doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Magazin haberciliği ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?
 - A) Amaç, eğlendirirken bilgi vermektir.
 - B) Halka dönük gazetecilik anlayışının yaygınlaşmasıyla gelişmiştir.
 - C) Haberlerde ciddi konular ele alınır.
 - D) İnsanın ilgisini çeken konular işlenir.
2. “Sansasyona yol açabilecek bir hikâye için hakkında bıkmadan, usanmadan araştırma yapan muhabir ya da fotoğrafçı” anlamına gelen kavram aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Magazin
 - B) Paparazi
 - C) Asparagas
 - D) Sansasyon
3. “Uydurulmuş, doğru olmayan, yalan haber” anlamlarına gelen kavram aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Magazin
 - B) Sansasyon
 - C) Paparazi
 - D) Asparagas
4. Aşağıdakilerden hangisi magazin muhabirinin sahip olması gereken özelliklerden biri değildir?
 - A) Spor gündemini yakından takip etmelidir.
 - B) Meraklı olmalıdır.
 - C) Alanına hâkim olmalıdır.
 - D) Röportaj tekniklerini iyi bilmelidir.
5. Aşağıdaki durumların hangisinde bir kamu yararından bahsedilemez?
 - A) İzinsiz olarak kişinin aile yaşantısının yayımlanması
 - B) Yolsuzluk ya da adaletsizliğin ifşası
 - C) Bir suçun ifşa edilmesi ya da ortaya çıkarılması
 - D) Halk sağlığı ya da güvenliğinin korunması

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

6. Çoğunluğu ilgilendirecek çeşitli konulardan renkli bir biçimde söz eden, bol resimli periyodik yayına denir.
7. Düşüncelerinden çok duygularıyla harekete geçen orta sınıf insanlara seslenen gazete türüne gazete denir.
8. Düz haberin temelini oluşturan, kim, ne, nerede, ne zaman ve nasıl sorularının ötesinde ve dışında kalanları da içine alan yazı türüne denir.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

9. Televizyon haber bültenlerinde magazin haberlerine siyaset ve ekonomi haberlerinden daha az süre verilir.
10. Sokaktaki insanlar da TV magazin habercilerinin haber kaynaklarındandır.
11. Bir magazin haberinde formatın ana teması, ‘haber, tüketici kitleyi eğlendirmelidir’ şeklinde özetlenebilir.
12. Televizyon magazin haberlerinde zaman ögesi, okuyucunun ilgisi üzerinde etkili olduğu için önemsendir.
13. Haber içeriğinin magazinleştirilmesi, habere konu olan olayın ikincil öneme sahip öğelerinin öne çıkarılmasıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	Bulvar
2	Eğlendirici
3	Sansasyonel
4	Asparagas
5	Gentlman's Magazine
6	Y
7	D
8	D
9	D
10	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	Y
4	D
5	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	Magazin
2	Normal piramit
3	Zaman ögesi
4	Eğlendirmek
5	Dış

MODÜL DEĞERLENDİRME'NİN CEVAP ANAHTARI

1	C
2	B
3	D
4	A
5	A
6	magazin
7	sansasyonel
8	renkli haber
9	Y
10	D
11	D
12	Y
13	D

KAYNAKÇA

- BÜLBÜL A.Rıdvan, **Genel Gazetecilik Bilgileri**, İletişim Kitapları, Ankara, 2000.
- ERGÜL Hakan, **Televizyonda Haberin Magazinleşmesi**, İletişim Yayınları, İstanbul, 2005.
- İstanbul Üniversitesi, **İletişim Fakültesi Dergisi**, Sayı:13, İstanbul, 2002.
- Hürriyet Gazeteciliği, Doğan Ofset, İstanbul, 2004.
- RİGEL Nurdoğan, **İleti Tasarımında Haber**, Der Yayınları, İstanbul, 2000.
- TOKGÖZ Prof. Dr. Oya, **Temel Gazetecilik**, İmge Kitapevi, Ankara, 2003.
- YÜKSEL Erkan, Halil İbrahim GÜRCAN, **Haber Toplama ve Yazma**, Tablet Yayınları, Konya, 2005.
- www.rtuk.org.tr/

GÖRÜŞMELER

- **AKÇA Hüseyin**, Kanal 7 Haber Görsel Editörü
- **AKÇİN Selim**, Hürriyet Gazetesi Magazin Müdürü
- **KETENCİ Esra**, Kanal 7 Magazin Muhabiri